

newsחדשות

מות הילדים הזרים בגנים: התעלמות ממבקר המדינה והזנחה של "התינוקות השקופים"

 שלחו להדפסה

 הכתובת על
 הקיר

חמשת מקרי המוות של פעוטות מ"מחסני הילדים" של מבקשי המקלט מחדדים את ההתרעות החוזרות על הזנחה וסכנת חיים. ח"כ מרב מיכאלי: "האחריות היא שלנו". עיריית ת"א: "הצענו פתרון והמדינה צריכה לסבסד אותו". ל-ynet נודע כי שני מיליון שקלים שהוקצו לטובת פיקוח על המסגרות לא הועברו עומרי אפרים, אילנה קוריאל וגלעד מורג

 לחצו כאן להגדיל
 הטקסט

שורת מקרי המוות במסגרות לילדיהם של מבקשי מקלט ועובדים זרים בתל אביב – [האחרון שבהם](#) אתמול (א') בשכונת התקווה - לא הפגיעה איש מהעוסקים בנושא במשרדי הממשלה ובארגונים החברתיים. זה שנים הם מתריעים על התנאים המסוכנים שבהם שוהים כ-2,200 ילדים בכ-80 מסגרות בתל אביב לבדה (הם מכונים "מחסני ילדים"), כשבין השאר הכוונה לצפיפות, מחסור בכוח אדם, ובעיקר אוזלת יד מתמשכת שמגלה המדינה בטיפול במסגרות הללו - אוזלת יד שהביאה למותם של יותר מעשרה ילדים בארבע השנים האחרונות.

עוד בחדשות:

- [הרשעת אולמרט השלישית: שאלות ותשובות](#)
- [לבת 16 אושר להתחתן: "האהבה שלנו ניצחה"](#)
- [תוכנה חישה: אלו הפרצופים היפים בעולם](#)

על שולחנם של משרדי הכלכלה והרווחה הונחו כבר במאי 2013 - ושוב בשנה שעברה – דו"חות של מבקר המדינה שהתריעו כי התנהלות הרשויות בסוגיה מסכנת חיים.

ל-ynet נודע כי בעקבות דו"חות מבקר המדינה וספורים שערך במחסני הילדים בדרום תל אביב, הורה שר הרווחה דאז מאיר כהן בספטמבר 2014 להקצות שני מיליון שקלים לטובת פיקוח על המסגרות ושיפור התנאים בהן. אולם בפועל, בחלוף כשמונה חודשים מאז שהכסף הובטח ולמרות הצטברות מקרי המוות של הילדים, שני מיליון השקלים לא הועברו. כהן ביקש כי הגורמים במשרדים האמונים על הטיפול בנושא ייפגשו עם נציגי משרד הכלכלה המטפלים גם הם בנושא והנחה כי גם אם משרד הכלכלה לא יתחייב להקצות סכום דומה יעביר משרד הרווחה את הכסף. אולם כאמור, פגישה כזו לא נערכה וגם הכסף לא הועבר.

עיון בדו"חות ושיחות עם בעלי תפקידים העוסקים בנושא משרטטים מחדל בטיפול בו בסוגיה. בדו"ח המבקר נכתב: "בבייביסטרם שוהים תינוקות, פעוטות ולעתים גם ילדים מבוגרים יותר עד שעות הערב המאוחרות, בתנאים של הזנחה מתמשכת. הם שוהים מרבית שעות היום בלולים בתנאים של צפיפות, עזובה, הזנחה מתמשכת וללא פעולות גרייה והעשרה. הטיפול בהם, ההשגחה עליהם וסיפוק הצרכים ההתפתחותיים שלהם לוקים בחסר ומעכבים את ההתפתחות הקוגניטיבית והמוטורית שלהם. מבוגר אחד מופקד לעתים על כ-30 ילדים, ועקב כך סובלים הילדים מחסך חמור במגע פיזי ובתשומת לב".

גן לילדי מבקשי מקלט בתל אביב. "צפיפיות, עזובה, הזנחה" (צילום: ריאן)

עוד צוין בדו"ח כי "בשל כל אלה חשופים הפעוטות והילדים בבתי ביטיטרים למצבי סיכון, ולעתים אף למצבי סכנה ממשית לחייהם. במעקב נמצא כי התופעות הקשות המאפיינות את פעילותם של הבייביסיטרים נמשכות, ובכלל זה נטישת ילדים בגילים שונים בהם במשך שבועות ואף חודשים".

המבקר מתח ביקורת חריפה על כך שהמלצותיו לקיום פיקוח ורישוי משמעותי על המסגרות לא יושמו: "במשך כשמונה חודשים מאז פורסם דו"ח הקטינים חלה התקדמות מעטה בלבד בטיפול של הנהלות משרד הכלכלה ומשרד הרווחה בנושא. משרד הכלכלה לא יזם פעולות לאיתור מסגרות מסכנות, אלא הסתפק בנקיטת פעולות בעקבות מידע שקיבל בנוגע למסגרות מסכנות חיים וזאת למרות דחיפות הנושא ולמרות המחיר הכבד שמשלמים פעוטות חסרי ישע בשל הותרת המצב על כנו. משרד מבקר המדינה רואה זאת בחומרה רבה. על שר הכלכלה ושר הרווחה לפעול לאלתר לתיקון הליקויים בכל הנוגע למסגרות לפעוטות, כפי שנקבע בדוח הקטינים".

לפי מרי ברבריו, מנהלת מסיל"ה, מוקד הסיוע לעובדים זרים של עיריית תל אביב העוסק בפיקוח על המסגרות, חלה מאז הדו"ח האחרון התקדמות מעטה בלבד בנושא: "המצב הוא קטסטרופלי. המחדל של משרדי הממשלה מביא לכך שילדים מתים. משרד הכלכלה מסרב לקחת אחריות על הנושא".

ממשרד הכלכלה נמסר בתגובה: "אנו מצרים על מותם של הפעוטות וממשיכים לסייע בנושא למשרדי ראש הממשלה והרווחה במציאת מתווה לטיפול במצב הקשה שבו מצויים ילדי הפליטים. במדינת ישראל, מאז ומעולם לא היתה אחראית על תינוקות ופעוטות בגילאי לידה עד 3. ניסיונות משרד הכלכלה בעשור האחרון לקדם חוק פיקוח על כלל המסגרות בישראל לא צלח עקב התנגדויות שונות. נכון להיום, בהיעדר חוק, מפקח המשרד רק על מסגרות המבקשות זאת באופן וולונטרי, ואין לו סמכות לפקח על מסגרות אחרות או להיכנס לבתים פרטיים (שבהם מתקיימות רוב המסגרות) אלא רק בליווי פקידת סעד.

"במקרה של פטירת התינוקת ביום שישי האחרון, מדובר על מסגרת שלא דווחה למשרד כמסכנת ואינה מוכרת לנו כלל. מארגון מסיל"ה דווח כי מסגרת זו הייתה מודרכת על ידי מדריכה פדגוגית מטעמו. נכון להיום הוצא צו מנהלי מטעם המשטרה לסגירת המסגרת ל-15 יום ועד לסיום החקירה בנושא".

העירייה: הצענו למדינה מודל אלטרנטיבי

בתגובה לדברים ולמות התינוק אתמול מסר יחיאל מחדון, מנהל אגף שירותים חברתיים דרום בעירייה: "בהסדרים הקיימים בארץ לשלטון המקומי אין אחריות על גילאי 0-3. כשילד זר מגיע לגיל 3 מבחינתנו הוא כמו כל ילד ישראלי אחר והוא מקבל את כל השירותים. הוא נכנס למערכות החינוכיות, לגן, ובהמשך לבית ספר ותיכון. מימון השהייה הוא בעקרון באמצעות משרד הכלכלה.

אסון

בפעם ה-5: תינוק מת ב"מחסן ילדים" בת"א / כתבי ynet

טרגדיה נוספת תוך כחודש וחצי בגן ילדי זרים. אמו של בן 4 חודשים הגיעה לאסוף אותו והבחינה שהוא לא מגיב. מותו נקבע באיכילוב, המשטרה חוקרת

[לכתבה המלאה](#)

"בעירייה ראינו את התופעה, זו קהילה שבוגריה עובדים שעות רבות כי עוסקים בהשרדות, והם פיתחו מסגרות עצמאיות. אלה למעשה מעין 'מחסנים'. התנאים הפיזיים הם קשים ובחלקם מסכנים את הילדים. לעיתים אתה מסתכל בדירות האלו ורואה חרפה. אנחנו מכירים כ-75 גנים ויש עוד כמה שאנחנו לא מכירים. כשאנחנו רואים את זה אנחנו פונים לגורמים האחראיים בראשות משרד הכלכלה.

"גם משרד ראש הממשלה, שר הרווחה, ושרת הבריאות היוצאת עשו סיורים, וגם ועדת העובדים הזרים. אנחנו מפעילים לחץ על המדינה לקחת אחריות. העירייה,

באופן התנדבותי, נכנסה למקומות שהיו מוכנים להכניס אותה ולהדריך את הצוות. הכנסנו מתנדבים והפנינו תרומות מתוך תפיסה הומניטרית ופרקטית. הוצע גם מודל אלטרנטיבי - מעונות יוניטיפ בשיתוף עמותה פרטית. יש שלושה מעונות כאלו בשכונת התקווה ובתחנה המרכזית והם נותנים שירות ל-160 ילדים, אבל אנחנו מעריכים שיש בדרום העיר 1,800 ילדי זרים בטווח הגילאים 0-3. מדינת ישראל צריכה לקחת את המודל הזה של יוניטיפ, לסבסד את העלויות שלו ולהפעיל אותו באמצעות עמותות. עיריית תל אביב תיתן את חלקה".

גן עגום נמלא שמחה

תופעת "מחסני הילדים" לא אופיינית לתל אביב בלבד. פוסט של תושבת באר שבע, אסי ברגל-אוזן, על אודות גן כזה בעיר, הביא אנשים זרים לתרום ולשפץ את המבנה. "שוכבים בעריסות צפופות תינוקות רכים, לפעמים גם עשר שעות רצופות", כתבה. "חלק מהילדים בוכים אבל הרוב כבר לא מנסים אפילו, רק בוהים בתקרה. כך מתחיל פיגור סביבתי שאת השלכותיו קל לנבא.

"הילדים הגדולים יותר מרוכזים בחדר קטן, עירום מהפעלות כלשהן, זרוקים על רצפת לינוליאום קרה ומעסיקים את עצמם. רבים מהם מגיעים בלי אוכל מהבית ונשארים רעבים. אין רשימות, אין מעקב, ההורים מביאים את הילדים על פי דרישות העבודה המוצבות להם. 4,000 ילדים שוהים בגנים הללו. רובם בעלי צבע עור שחור, והוא שחורף את גורלם. נראה שלשחורים אפשר לעשות הכול כאן, במדינת היהודים".

ברגל אוזן ביקשה סיוע לגן הילדים בבאר שבע: "אני יודעת שכמעט כולכם לא רוצים שהם יהיו פה. אבל הם פה. ויש להם ילדים. העובדים האריתראים בבאר שבע זאת תופעה קשה וכאובה לכולנו, אבל מעורבים פה ילדים קטנים. אתם מנקים לפסח - מוציאים בגדים, נעליים, צעצועים, ספרים, כלים של המטבח, מוצצים, בקבוקים, טרמפולינות, כסאות, טיטולים, תחפושות מפורים, אביזרים, קופסאות - שימו בשקית ותביאו לי".

Asi Bergel Uzan

March 23 at 1:09pm · 🌐

"שוכבים בעריסות צפופות תינוקות רכים, לפעמים גם עשר שעות רצופות. חלק מהילדים בוכים, אבל הרוב כבר לא מנסים אפילו, רק בוהים בתקרה. כך מתחיל פיגור סביבתי שאת השלכותיו קל לנבא. הילדים הגדולים יותר מרוכזים בחדר קטן, עירום מהפעלות כלשהן, זרוקים על רצפת לינוליאום קרה ומעסיקים את עצמם. רבים מהם מגיעים בלי אוכל מהבית ונשארים רעבים. אין רשימות, אין מעקב, ההורים מביאים את הילדים על פי דרישות העבודה המוצבות להם. 4,000 ילדים שוהים בגנים הללו. רובם בעלי צבע עור שחור, והוא שחורף את גורלם. נראה שלשחורים אפשר לעשות הכל כאן, במדינת היהודים".

אני יודעת שכמעט כולכם לא רוצים שהם יהיו פה. אבל הם פה. ולהם יש ילדים. העובדים האריתראים בבאר שבע זאת תופעה קשה וכאובה לכולנו, אבל מעורבים פה ילדים קטנים.

יש בעיר העתיקה יש גן קטן ממש וכשאני אומרת קטן אני מתכוונת לחדר. ריבוע קטן ודוחה. בחדר הזה יש בערך 30 ילדים קטנים ילדים של עובדים זרים. אני לא אתחיל לחפור כמה המצב שם נוראי אבל תתארו לבד.

הגן עמוס במחלות ובליכלוך, האוכל לא אוכל, והדבר הכי נוראי זה שאין להם צעצועים.

אתם מנקים לפסח- מוציאים בגדים, נעליים, צעצועים, ספרים, כלים של המטבח, מוצצים, בקבוקים, טרמפולינות, כסאות, טיטולים, תחפושות מפורים, אביזרים, קופסאות- שימו בשקית ותביאו לי..

אני לא אעלה תמונות מהגן כי הילדים מצולמים שם אבל המקום נראה נורא- אני אשמח אם מישו רוצה להתנדב לצייר על הקיר או לצבוע את המקום ואני ממש ממש אודה בשמם על צעצועים ומשחקים שנאסוף.

ובאמא שלכם אל תגידו לי בואי תאספי כי אני לא יכולה, מי שיכול להביא אלי זה מעולה.

050-4323543

הגן המשופץ בבאר שבע

היא שמעה על הגן מקבלן שהועסק בביתה וסיפר לה שליד ביתו יש גן ילדים ובו רק כדור אחר לשחק בו. לבקשתה הוא לקח אותה לשם והמראה הקשה שנגלה לעיניה הביא אותה לכתוב את הפוסט. היא לא תיארה לעצמה שמידת ההיענות תהיה כה רבה, ואז היא כתבה: "מי זה הישראלי המכוער? כי אני נשבעת שהישראלים שאני פגשתי ביומיים האחרונים הם כל כך יפים. הילדים קיבלו צעצועים והם מאושרים".

לאחר פוסטים נוספים הגיעו מתנדבים לצבוע את הקירות וחשמלאי שתיקן ליקויי בטיחות. הגן נצבע בצבעים עליזים, וממחסן עזוב ומלא בילדים עם עיניים עצובות הוא נמלא בשמחה.

"שאלו (בטיפשות) למה אני עוזרת לילדים סודנים כשיש ילדים יהודים רעבים, אז הסברתי שזה לא משנה", הוסיפה. "הם לא בחרו לאיזה הורים להיוולד ומה יהיה צבע עורם. הם ילדים. בסך הכול ילדים קטנים ומסכנים". ברגל אוזן הוסיפה: "אני חושבת שההתנהלות של המדינה שלנו בנושא היא נוראית. לא נותנים להם אשרות עבודה אבל משאירים אותם בארץ. או שישלחו אותם מפה או שיטפלו במי שנשאר פה. לפחות בילדים".

ח"כ מרב מיכאלי התייחס גם היא למקרי המוות: "תארו לעצמכן ולעצמכם פנים של תינוק מחייך במסגרת שחורה בעמוד הראשון עם הכותרת: 'בייביסיטר המוות'. אבל העמוד הראשון הזה לא קורה למרות שזה תינוק חמישי שנפטר בתוך חודש וחצי, כי מדובר בפעוטות שלרוע מזלם נולדו למבקשי ומבקשות מקלט בתל אביב. אז הם חיים ומתים במכלאות, לא פחות מזה, המכונות 'בייביסיטרים'. תינוקות שקופים-שקופים. ההזנחה שלהם היא פושעת. אפשר להסיט את המבט, אבל אי אפשר להעלים את האחריות ולרחוץ בניקיון כפיים".

חדשות ב-SMS - עדכונים מחדר החדשות של ynet ישירות לסלולרי שלכם.

תגיות: תל אביב | באר שבע | עובדים זרים | רווחה
[חזרה](#)